

आरोग्य सेवा संचालनालय आणि कुटुंब कल्याण कार्यक्रमावर आयुक्त आरोग्य सेवा, मुंबई (आयुक्त कुटुंब कल्याण तथा संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई) यांचे नियंत्रण प्रस्थापित करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन सार्वजनिक आरोग्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: पदस्था-१३१५/प्र.क्र.५०/सेवा २

गो.ते.रुग्णालय संकुल इमारत, दहावा मजला,
मंत्रालय, मुंबई ४०० ००९
दिनांक : १८ ऑक्टोबर, २०१६

वाचा -

- १) शासन निर्णय क्रमांक: पदस्था-२००७/प्र.क्र.१७२ (१)/सेवा २, दि.२३.५.२००७
- २) शासन निर्णय क्रमांक: पदस्था-१३१५/प्र.क्र.५०/सेवा २, दि.३१.३.२०१५

प्रस्तावना -

समाजातील सर्व घटकासाठी विविध आरोग्य सेवा व सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी तसेच आरोग्य विषयक कार्यक्रमांची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्यासाठी राज्य स्तरावर आरोग्य संचालनालय स्थापन करण्यात आले आहे. राष्ट्रीय आरोग्य अभियान हा अत्यंत महत्वाकांक्षी राष्ट्रीय कार्यक्रम जनतेच्या सर्वांगीण आरोग्य विकासासाठी राबविण्यात येत आहे. राष्ट्रीय आरोग्य अभियान अंतर्गत बालआरोग्य, संसर्गजन्य रोग, असंसर्गजन्यरोग, हिवताप निर्मूलन, अंधत्व नियंत्रण, इत्यादी महत्वाचे कार्यक्रम राबविण्यात येतात. कुटुंब कल्याण कार्यक्रमातर्गत राबविल्या जाणाऱ्या कार्यक्रमांचा देखील या अभियानाअंतर्गत मोठा वाटा आहे. कुटुंब कल्याण कार्यक्रमातर्गत राबविण्यात येणाऱ्या योजनांची प्रभावी अंमलबजावणी होण्यासाठी दिनांक २३ मे, २००७ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार आरोग्य सेवा संचालनालयाची फेररचना करण्यात आली आहे. त्यानंतर दिनांक ३१.०३.२०१५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार आरोग्य सेवा संचालनालयाची फेररचना करण्याबाबतचा दिनांक २३ मे, २००७ रोजीचा शासन निर्णय रद्द करण्यात आला. तसेच कुटुंब कल्याण संबंधी सर्व कामकाज संचालक आरोग्य सेवा यांच्या ऐवजी आयुक्त (कु.क.) व संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान यांच्याकडे सोपविण्यात आले आहे.

आरोग्य सेवा व कुटुंब कल्याण या परस्परांशी पूरक असणाऱ्या विभागाचे प्रशासकीय दृष्ट्या विभाजन होत असून कार्यक्रमाची अंमलबजावणी व नियंत्रणात अडचणी निर्माण होत आहेत. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानासह सर्व आरोग्य कार्यक्रमांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी तसेच सनियंत्रण करण्यासाठी आरोग्य सेवा संचालनालय व कुटुंब कल्याण या कार्यक्रमावर आयुक्त, कुटुंब कल्याण तथा अभियान संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांचे नियंत्रण असणे आवश्यक आहे. सदर बाब विचारात घेता आरोग्य विषयक कार्यक्रमांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी आरोग्य सेवा संचालनालय आयुक्त, कुटुंब कल्याण तथा अभियान संचालक राष्ट्रीय आरोग्य, अभियान, मुंबई यांच्या नियंत्रणाखाली आणणे आवश्यक आहे. याबाबत सर्वकष विचार करून शासनाने पुढील प्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय -

- १) आयुक्त कुटुंब कल्याण तथा अभियान संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई ऐवजी या पदाचे पदनाम आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई असे करण्यात यावे.
- २) आरोग्य सेवा संचालनालयातंर्गत सर्व प्रकारच्या आरोग्य सेवेशी संबंधित तांत्रिक विषय संचालक आरोग्य सेवा यांच्या मार्फत आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्याकडे सादर करावी. इतर सर्व अतांत्रिक विषय आयुक्त आरोग्य सेवा तथा संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्याकडे संबंधित सहसंचालकांनी थेट सादर करावी.
- ३) वरील फेरबदलामुळे आरोग्य सेवा संचालनालय व कुटुंब कल्याण कार्यक्रम तसेच राष्ट्रीय आरोग्य अभियान यांच्या आस्थापना विषयक संरचना सदर शासन निर्णयासोबतच्या परिशिष्ट अ मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे राहतील.
- ४) संचालक, आरोग्य सेवा यांच्या ऐवजी आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांना विभाग प्रमुख म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
- ५) आरोग्य सेवा मुख्य लेखाशिर्ष २२१० व कुटुंब कल्याण मुख्य लेखाशिर्ष २२११ या दोन्ही लेखाशिर्षातंर्गत येणाऱ्या सर्व अधिकारी / कर्मचारी यांच्या सेवा प्रशासकीय दृष्ट्या आयुक्त आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्या नियंत्रणाखाली येतील.
- ६) या शासन निर्णयान्वये प्रस्थापित होणारी फेररचना शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून अंमलात येईल.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०१६१०१८१८०९२८७३१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(विवेक दहिफळे)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

- ३) मा .मुख्यमंत्री यांचे सचिव
- ४) अतिरिक्त मुख्य सचिव, सर्व विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ५) प्रधान सचिव/ सचिव, सर्व विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ६) आयुक्त (कु.क.) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई
- ७) आयुक्त, राज्य कामगार विमा योजना, मुंबई
- ८) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजना, मुंबई
- ९) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १०) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- ११) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १२) प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र राज्य एड्स नियंत्रण सोसायटी, मुंबई
- १३) संचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई
- १४) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- १५) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- १६) उपसंचालक, आरोग्य सेवा (सर्व)
- १७) जिल्हा शाल्य चिकित्सक, सामान्य रुग्णालय (सर्व)
- १८) जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १९) महालेखापाल (लेखा परिक्षा) महाराष्ट्र-१ मुंबई/महाराष्ट्र -२, नागपूर
- २०) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१ मुंबई/महाराष्ट्र -२, नागपूर
- २१) अधिदान व लेखा अधिकारी मुंबई,
- २२) जिल्हा कोषागार अधिकारी (सर्व)
- २३) स्वीय सहायक, मा. मंत्री (आरोग्य)/ मा. राज्यमंत्री (आरोग्य), मंत्रालय, मुंबई
- २४) स्वीय सहायक, प्रधान सचिव (आरोग्य)
- २५) सर्व अधिकारी, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २५) निवड नस्ती

परिशिष्ठ - अ
शासन निर्णय क्र. ५८

“आयुक्त आरोग्य सेवा व संचालक राष्ट्रीय आरोग्य अभियान” मुद्रित

